

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računa naročino z ozirom na visokost poštine. Naročino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača.

Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 23.

V Ptiju v nedeljo dne 7. junija 1908.

IX. letnik.

Binkoštna pomlad.

"Pflugsten, das liebliche Fest des Maien" . . .

Res je, — Božič, Velikanoč, Binkošt, vsi so prazniki svet vladujočega nauka, ki nam ga je podelil božanski trpin iz Nacareta. Ali vsak teh praznikov ima svoj značaj, svoje razlike, svoje veselje in svojo molitev.

Božič... Milo, mehko, južno noč vidimo pred svojimi duševnimi očmi. Na planjadi sedijo revni pastirji, ko se jim prikaže nebeski krilatec in jim oznani veselo vest, — tam v hlevu, v revčini in med živalmi, v slami jaslic, se je rodilo božansko dete, pred katerim padejo par dni pozneje že trije kralji v prah... Praznik veselja je Božič, preznik izpolnjene nad in zelj. On se je rodil, na katerega je ljudstvo čakalo, on je prišel v to dolino žalosti, da jo reši iz spon paganstva in teme... In zdi se nam, da čutimo v Božiču zopet čustva pastirjev, veselih in prestrašenih, — zdi se nam, da smo tudi mi zopet rešeni vseh življenskih težav in nadlog...

Vsa drugačna je Velikanoč: angelj smrti ji daje značaj! Temni flor se vleže čez zemljico, kajti On leži v grobu... Z Jezusom preživi naše srce britke urice zadnje večerje, — izpije kelih kravavega trpljenja na Golgoti do dna, — doživi trikratno izdajstvo sv. Petra, — čuti prokleti poljub Iškarijota in — umre na večnem križu... Solze devic so rosa za sveži grob božanskega mučenika. Prestrašeni se zbirajo njegovi učenci za zaklenjenimi durmi in dvomi se jim porajajo v duši. Ali — On, ki je Bog, jim je obljubil: "Jaz sem pri vas do konca dni"... Ali res? Da, res, res, — že je grob prazen. — On je vstal od smrti in jo premagal in dokončal odrešenje... In zopet veselje, zopet izpolnjene želje in nade, — hosinak, Krist je vstal!

Danes pa praznujemo dan cvetja, praznike Binkoštih. Dan cvetja... Solnce že kaže svojo moč in gorki njegovi poljubi so poklicali cvetje, — vse je zeleno, pisano, vse duhti, vse vriska in poje, dišečo mrvo pelje živinica in v goricah cveti trta... Dan cvetja, — ravno v Binkoštih občudujemo vso božanstvo narave. Ako sedi človek tam kje v prostosti na zelenem griču pod koščatim drevojem, dače od hiš in prahu in dela, pred sabo dolino z potoki in cvetočim grmovjem in s polji in njivami in goricami, — potem se dviga v njegovi duši tiha a vroča molitev. Tam nekje doni zvonček cerkve, ednakomerno, žalostno, — v cvetju, zelenju, v zraku in v solnčnih žarkih pa čutiš vzhid božji...

Dan cvetja... Okinčajmo svoje domovje z svežimi rožami, ti binkoštno solnce pa nam budi ljubezen in vero in mir v izsesanih naših srčih...

Politični pregled.

Politični polom? Wahrmundova zadeva je postala tako važna, da je od nje odvisen ves današnji politični položaj. Klerikalci so hoteli premagati prof. Wahrmeta in z njim prostost zaunosti, prostost šole. Dosegli so, da je vlad...

v Innsbruku zaprla visoko šolo. Kot odgovor na to pa so stupili večeraj vsi študentje avstrijskih visokih šol v štrajk. Nikdo ne ve, kam dovede ta kriza. Ali odločiti se mora enkrat, ali ima klerikalizem vso moč in vso pravico na Avstrijskem, ali pa smo tudi naprednjaki ednakopravni. Tej odločitvi velja boj!

Nove postave. V ministerstvih izdelujejo zdaj načrte za 4 nove važne postave, in sicer: 1. Postavni načrt glede preskrbe za starost in onemoglost. 2. Postavni načrt glede finančnega zasigurjenja vojnih cest. 3. Postavni načrt glede predpragačne davka na poslopa. 4. Postavni načrt glede novega davka na žganje. Prva postava, ki se tiče zavarovanja za starost in invalidnost, je na vsak način najvažnejša in jo ljudstvo pač težko pričakuje.

Zavarovanje proti požaru. Odsek v državnih zbornici se sprejel sledeni sklep: "Vladi se naroči, da predloži državnim zbornicim postavni načrt glede vpeljave splošnega, obveznega zavarovanja proti požaru in to po posameznih deželah". Ta sklep je pač zelo pomemben in bi bilo dobro, da bi ga vladna čimpreja vpoštevala. Ves tisti denar, ki se ga plačuje, nanači razumnim judovskim zavarovalnim družbam, bi lahko ljudstvu ostal.

Za reguliranje potokov na Štajerskem so nastopili napredni poslanci Marchkl, Einspinner in dr. Hofmann pl. Wellenhof. Šli so namreč k poljedelskemu ministru dr. Ebenhochu in mu vse razložili. Posl. Einspinner je opozarjal na to, da je Mura v radgonskem okraju največje nevarnosti, medtem ko se voda doslej še nizmenila, da bi to nevarnost odstranila. Štajerska dežela je dala za ta dela že za 2 milijona krom več denarja nego vlada. Država je že davno 30% vseh troškov regulirnih del dovolila, brez da bi prišlo do primernega zaključka. Za to je vladna odgovornost in voda se bode imela tudi zagovarjati, ako se zgodi kakšna nesreča. Poslanec Marchkl zopet je označil razmere v pokrajnah Pesnice, ki krčijo po končni ureditvi. Potem so šli poslanci k ministru za notranje zadeve, da pospešijo nekatere melioracijske zadeve. Posl. Marchkl je pokazal na potrebo regulacije Savinje. Posl. Einspinner pa je govoril o melioracijskih delih na Štajerskem. Ministra sta obljubila, da bodeta vse te želje preiskala. Da bi le ne ostalo samo pri obljubi!

Vseslovenske fantazije. Te dni so odpotovali češki poslanec dr. Kramar, poljski Klubowiczki in "žane iz Iblane", župan Hribar v Petersburg, da si ogrejo pri časi vina in drugemu navdušenju svoje vseslovensko srce... Stvar je malo smešna in malo resna. Gre se za tako zvanlo "slovensko vzajemnost". Medtem ko se bijejo na Balkanu sorodni jugoslovenski narodi, ko peljejo Srbi in Hrvati strastni boj drug proti drugemu, vkljub temu, da jih loči le vera, ko si ležijo Rusini in Poljaki tako v lasih, da se ne vstršijo niti umora, — sajjarji "žane iz Iblane" o zjedinjenju vseh slovenskih narodov. Resna je le hinavščina teh ljudi. Domne se delajo, kakor da bi bili črno-rumeni do kosti, pri vsaki priliki pa pokažejo svoje velerizdajalsko srce. Pan-slavizem pravkar vseh strank se razvija in postaja nevaren...

Ogrska gnojnica. Toliko lopovov menda ne najdemo zlahko, kakor jih sedi v mestnih uradniških službah na Madžarskem. Sodišče je šele pred kratkim odkrilo lumparije bivšega ministra Polonyi. Zdaj pa poroča list "A nap", da je ta bivši minister ustanovitelj trgovine z dekletem, da je odiral 13 let posestnice borlov, da je bil zaščitnik zločincev in je zato z njimi profit delil, da se je udelenil pri neki veliki tativni v Gradiču, da je ogoljufal ogrski kreditni zavod za 20.000 krom inlet. In ta človek je bil — minister. Ja, ja, minister je bil, pa ne v kakšni azijski državici dirjakov, ne, na Ogrskem je bil Polonyi minister. Košutov prijatelj je bil ta poštenjak. Die grossen Lumpen lässt man laufen...

"Jaz hočem svetu dokazati, da smo lahko izvretni kristjani, brez da bi bili klerikalci."

Cesar Jožef II.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Župnik Vurkerc čečari nekaj v zadnjem "slovenskem" oziroma "lažnjem Gospodarju" čez tukajšnjega, desetkrat bolj poštenega gošp. nadučitelja in čez nekatere druge poštene može. Povemo Vam pa Vurkerc, ob kratkem in enkrat za vselej, da Vi le molčite, in pometajte pred svojim pragom, ker imate smeti čez glavo: namesto da bi si babe zaklepali v sobo in lagali, da so prišle iz Gornega grada po škapulir, vzemite rajši metlico v roke in pometajte! Mislite da je ljudstvo že pozabilo, da ste v Gornem gradu nočnega čuvanja Kolence z revolverjem obstrelili in ga težko ranili? Da ste tukajšne farane ociganili dvakrat po 3000 K? Kdo je potem večji hudobnež? Trkajte se na prsa in govorite sami sebi, da tukaj gotovo nihčel! Ako je tukajšnji krčmar Sapornik pri zadnjih obč. volitvah med drugim tudi sam sebe volil, ni storil s tem nobene hučlobje; desetkrat nesramnejši ste bili Vi, ker ste skozi mesec dni pred volitvijo fehtarili glasove za sebe in je pri klerikalcih tudi šnops deloval. Vsaka smrdljiva koča ste obiskali in babe plavšali, naj Vam dajo pooblastilo za volitev. Ako je pa treba bolnike obiskati in preventivno v sv. sakramenti, to pa ne storite, vkljub temu, da je to Vaša prva in sveta dolžnost. Res lepi izgledi za katoliškega duhovnika! Če ne govorimo prav, tožite nas, dokazov imamo dovolj, sicer pa spregovorimo o tem še več.

Napredni Dobočani.

Dobje pri Planini. Župnika Vurkerca smo zadnjč ponižno vprašali, zakaj ni tožil nemškega časnika, ki je pisal, da je kaplan Vurkerc hodil v Gornjem gradu ponoch k dekletom in da so ga fantje neko noč zasačili, pa se jim je v dvorjanico skril. Namesto odgovora pa je napisal v "Slov. Gospodarju" s pomočjo svojega gene-

ralsekretarja Tonča neke otročarje. Vurkcelc pravi, da neče nič več brati, kar časniki o njem pišejo; posebno „Štajerca“ ne more videti. Mi pa vemo zakaj ne. Župnik ne more z nobeno rečjo dokazati, da je „Štajerc“ legal; resnica pa tudi župniku oči kolje. Star pregorov pravi, kdor resnico ljubi, jo rad posluša, kdor jo pa sovraži, si zaveže oči in zadela ušesa, da nič o njej ne ve. Tako je naredil Vurkcelc. Da pa ne bo mogel Tonč reči, da zmiraj stare reči pišemo, da Vurkcelc v nedeljo 31. maja ni pustil cerkvenih pevk v cerkev, ker niso celo poldne v cerkvi klečale, ali pa faroške žlice brisale. Vurkcelc bo zdaj vzel za pevke tiste Marijine device, ki so se doma pri zibelkah naučile Marijinih pesmi; zadnjič pa jih je imenoval strnišne žabe. Srečni Dobrani; to bo angelsko petje! Tonček pa je tudi to nedeljo rekел, da je v njegovem sekretu tako žlahtno blago, da ga ne bo dal več na njivo zoositi za gujo. Djal ga bo najbrž v sodčke, Malika, ali po novem Ljuboslava, pa bo prilila malo svojega ruma in do tačas, ko bo Tonč za župana izvoljen bo to iz vrstna pijača za tiste, ki bodo njega volili. C. kr. finančno ravnateljstvo pa vprašamo, kaj misli storiti, ker kramar Anton Teržan že večkrat ni imel najnavadnejšega tobaka. Kadar ga pa ima, pa ga nekaterim osebam tudi za denar neče dati, ampak jih ozmerja in iz kramarije spodi. Prej se je Tonč vedno hvalil, da je Trefalta tako dolgo tožil, da so mu opaldo (trafiko) vzeli in njemu dali; zdaj pa vidimo, da nevošljivcu ne spada. C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah pa vprašamo, ali ima ta kramar Anton Teržan pravico točiti žganje, kakor ga točijo gostilničarji, ki imajo za to posebno dovoljenje? Na vsak način pa bomo o tem še več in drugod govorili. Prihodnjič več.

Sv. Barbara v Halozah! Cenjeni čitatelji „Štajerca“! Prekrasna narava nam vzbuja velikansko občudovanje stvarstva Vašemogočnega. Zatoraj pridejo do blizu in daleč potnikи občudovati ljubezen Stvarnikovo. Ali naš g. župnik Vogrin ima bratsko ljubezen do svoje lepe Lizike, ker že sedaj sam sebe imenuje cerkev, kjer bi imela njegova prisrčna in po njegovem mnenju prekrasna, lepa usmiljena sestra, svoj kancelj v Vogrinovem templju, kjer mu bode prinašala z grada Haložanskega potreblje knjige za pobiranje cerkvenih potreboščin. Oh presrčna od župnika toliko odklovana Lizika, kateri je dovoljeno hoditi skozi zakristijo pred oltar na svoj sedež, katera ljubiš, pač le z sestersko ljubezni svojega Vogrina. Bodи na tem mestu omenjeno, da cerk. ključar Habičak kot ravno takšni pritrjuje. Gospod, gospod, ja, ja, to je ravno meni všeč, ker sem se jaz bil veliko hujše krví v teh letih, kakor Vi častiti. Ja, ja, pri domi ni nič boljega doma, zet eden moral je oditi, drug pa ne bode mogel dolgo časa biti, tedaj bom jaz svoj gospod, kot na dvorišču en kokot — Sroko začne on hodiiti, in tako le govoriti: Odstranili smo Dobiča, ki dobro orglati je zna, sedaj pa prišel Beter res, za alkohol vneti ves, pogovorit se treba bo, naprednjaki se pozivljajo, Pihler Kranjc ni domačin, se dogovorit je lehko Ž njim, Vogrin izrazi se celo, dopisnike zadela kazen bo, mi misljam smo stem Rabezeka, in tovariša Forinta. Zdaj on od sebe podpis da, potem vse pride v „Štajerca“.

Ja, ja, ja
moja naj velja
Si misli Habičak
Široko koracičak

Eden izmed dyeh.

Sv. Barbara v Halozah! Nismo verjeli, da imaš tako pridne klerikalne čitatelje, kakor sta naš g. župnik Vogrin in pritlikav Rabuzek. Najsrcenejši dan za njim je petek. Oh, srečen petek, ko priromaš iz prekrasnega Ptuja na pošto sv. Barbaro. Moram ti razodeti v veliko veselje in občudovanje tvojih čitateljev, da Rabuzek z pričakovanjem na „Štajerca“, zapravlja vse petkov popoldan pri krajuču Rajnišču, po domače Forintu, ter se pri tem poslužuje njegevega podpisa in pričakuje popisa svoje postavice. Kdo bi bil verjel, da se ta dva tako poslužnjata vsake številke, in potem radovednim poslušcem iz 10. tih župnij razložita koristno čitanje „Štajerca“? Mi farani bi bili hvaležni, ako bi ta dva črnosukneža raje podučila cerkv. klučarja Habičaka, kedaj je potreba sveče zažigati in z

kadilnico iti pred oltar ob majnikovih šmarnicah. Ta Habičák je tako vzugleden cekmošter, da že od same časti pri Vogrinu zmiraj z enim očesom miži in ne vidi kadar se cerkvena opravila vršijo. Belšak pa ima kot upravitelj župničke živine dosta opraviti, ko je potreba tudi farovško kuharico k oplemenitvi seboj vzeti; mi že celo mislimo da bodejo morali kar vsi tri ključarji zraven biti. Toliko vam v pojasnilo, — Oj da bi vreme se zjasnilo, — Sodrugom Vašim pa v spomin, — da ni ključar Vogrinov sin!

Eien iz kota.

Sv. Lovrenc v sl. gor. Vaš župnik je ves prestrašen, odkar je imel naš župan Horvat preiskavo blagajne. Vsi njegovi podrepniki so tisti kakor grob in hočejo zatajiti vso preteklost. Prosimo Te, ljubi „Štajerc“, razloži nam razmere naše črne občine, da ljudstvo izve kako da gospodarijo. (Glej članek v „Novicah“! O. uređ.)

St. Peter na Medv. selu: Zopet nekaj iz naše farice : — „Vajš, vajš, ti sousede, včeraj so pa bili gaspaudi fajmošter pri nas. Vajš, vajš, Gomilšek na obrajtajo, ko s fajmaštrami držim, pa voj zataju tud, ko so naše deklejti fajst. Vajš? Vajš, pa saum zaklala kukuš, potejam smo pa jejdli in pijli. Vajš, vajš, pa takam lušni so bli“. — Tako je govorila Barkla v Drvišah, ki ima dve lepi punčki. Žalostno je le to, da so ti dekleti postali ponosni. Klobuke nositi in v mestnih šegah pozabiti na svoj kmetski stan, to je menda plod vzgoje župnika Gomilšeka. Gospod župnik, učite Vaš h „Marijinib hčerk“ ponižnosti, kajti Marija ni gledala na lišč. Vi pa gledate, ker morajo vse „Marijine device“ dragocene „krem“-obleke imeti. Oj vborgi Petrani, keda j bo potreba pametnejši postali? Ali ni škoda denarja za — nepotrebo? Drugič več!

Iz Lembaha. Dragi „Stajerc“, naznam Ti, kako so pri nas usmiljeni ljudje. Meseca aprila je umrl neki Auton Meichenitsch; njegov sin je šel k oskrbniku tistega marofa, pri katerem je pokojnik od leta 1869 kot viničar zvesto služil. Prosil je, da bi mu posodil voz in konja avomenu umrlemu očetu trugo pripeljal. Ali oskrbnik je rekel, da ne da nič! To si zaslubi človek, kateri 29 let pri enem gospodarju zvesto služi in vso moč tam pusti! Pa ko bi pri kakšnem kmetu tako dolgo služil, bi gotovo ta usmiljenje imel. Ker pa ta marof spada tistim bogatim menihom minoritom, kateri nima bogata klošter v Št. Paulu na Koroškem, zato ni našel usmiljenja. Popi pač nimajo srca za vboge delavske ljudji.

Iz Zreč pri Konjicah. Gotovo že dolgo iz Zreč niste dobili nobenega poročila in ste gotovo mislili, g. urednik, da pri nas ni nič novega. Pa je! Prosim Vas, poročajte v „Štajercu“ razmere, kakoršne so pri nas. Župnik, sicer dobra duša, pa malomarni, bi naj le nekoliko pogledal okoli sebe na podložne, kako se obnašajo. Organist rodom Kranje, je poglavar cerkve in farofa. Cele noči je v ostariji, po dnevi pa v cerkvi na koru zaspri. Takšnega organista ima naš župnik rad. Ko pa v cerkev pride, pa tak dela po koru in po orgljah, kakor da bi mlade mačke gori skakale. Tudi nič boljše niso njegove pevki, ki sta podobni, ker hodita postni čas na plesišče. Tak res kak predgovor pravi da je naša cerkev jama razbojnivov. Župnik zmiračujejo bolj domačine podpirat, ne tuje; ta je pa tuječ rodom. Krone pa ni domačin in ta je pa zaslovel po naši fari. Imamo pa domači fari cerkveni glasbi dobro izurenega fanta tega pa ne marajo. Zato ker je pošten kmečki sin? Tudi občina se poteguje za organista ker mu bo na svoje stroške postavila hišo, ubogi kmet pa plačaj. Ali je to treba, ker imamo v domači fari fanta, ki je sposoben za ta posel in ma stanovanje doma, da ga ni treba kmetu plačevati? Pa vse to, g. župnik in vsega močnega g. župan zahtevala, da se vse to mora goditi. Zatorej pa sramota za takšne poglavarie v Zrečah.

Občina Boisno pri Brežicah. Dragi „Štajerc“! Slišalo se je pred nekoliko časi nekaj o našem občinskem predstojniku znamenu petolizniku kleščikalne stranke. Mi občani občine Boisno imamo daj nekaj čez dve leti taki odbor, da se smili Bogu. Pred dvema letoma, ko je bil župan avstrijski g. Anton Sotler, je bilo bolje; kajti je mož in poštenjak, ta je imel vse v lepem

redu. Imel je tudi take može za odbor, kar je lahko raztolmačil, kar je bilo prav in kar Čast Sotlerju in njegovim poštenim sotovanjem. Zdaj pa nimamo župana, ki bi skrbel za občino ampak za sebe in pa za svojega „komandanta“, to je njegovo zakonsko polovico ne vborga, se mu ta zakadi v lase in učesa, in kakor osa, ako se jo razdraži. Naš župan je imenu Jože Bratanič (vučo Pušenski Južni Ali reči moramo, da je ta klerikalna duša župnika na popirju). Občina Boisano ima župana med v sosednji vasi v Stupnem, to je občina Globoko, le-ta ga podpira v njegovih slabostih. Torej da vredni občani Boisenčani, bliža se zoper na občinska volitva; volite si može iz svoje arhete za odbor in pa tudi za župana, da se bojo tezali za občino. Drugače bo šla občinska župni gajna rakovo pot. Zdaj je vse enako, župnik blagajničar in pa nekaj odbornikov. Prosimo pa dragi naš pügermaister Južik, pusti ta pügermajstrov stolec, rajši bodi meštar, kakor tvoj brat in si bil tudi ti pred par leti. Še vedno je takih ptičkov pa naj bo zadosti; več pa prihodnjih. Več občanov občine Boisano pa Brežicah.

Verstajna. Sredi v naših lepih goricah, a
daleč od za naše kraje več kot konfortable go-
stilne g. Johana Leskošek, se nahaja enorazredna
šola, na kateri vlada neki iz Kranjskega prie-
mani učitelj kot vodja. Mož je bil preje kle-
kalno-narodni. Od lanskih državnih volitev pa
je pripadal propagadojoči narodnjaško-liberalni
dohtarski stranki. Kot pedagog se sicer še ni
nikoli odlikoval, pač pa s tem, da ni poseben
priatelj — morali. Boljši njegovi priatelji ga
zaradi tega tudi ne marajo. V zgoraj omenjeno
krčmo se mu je leta dolgo vstopil oddajo jedi-
ter stanovanje zabranilo, to pa zaradi njegovih
orientalnih navad, vendar katerih mu je podelilo
prebivalstvo naslov „Verstanjski sultán“. Le
intervenciji c. k. okrajnega glavarstva v Brežicah
se je posrečilo, da odpre uljudne vrata Lesko-
škove krčme temu „sultánu“. Dotlej je moral
biti zadovoljen s kmetsko hrano. Ta ljubi mo-
gister se pa tudi na javni način tako obnaša,
da povzročuje škandale, ki so naravnost ne-
slišani in vsled katerih se je napravilo naz-
nilo na deželni šolski svet. Upamo, da bode ta
našel dovolj vzroka, prestaviti tega izobraževal-
telja v hladnejše pokrajine. Žalovala bo za njun
pač marsikatera babica in deklica. Ali njegova
turška kri se bode ohladila in naraččajoča mladina
se ne bode kvarila ob njegovem, vsaki
naravnosti in morali nasprotujocim življenjem.

Iz občine Mežgevec se Vam poroča, dragi gospod urednik, da Jaka se je močno nad zadnji številki Vašega cenjenega lista razsrdil, ker ga je tako dobro pokrtačil. Sedaj premišljuje in tuhta Jaka, kako bi svoje napake pokril; pa mi vaščani nismo krivi napaki občinskih računov. Dne 25. maja na vse zgodaj ostane Jaka in se odpravi v Moškanjce na kolodvor, da bi se peljal v Ptuj in bi Vas, gospod urednik tožil. Pa Jaka ima pač povsod smolo. Na potu si zmisli en „ahlitic“ žganja; s tem pa je vlek zamudil in še do sedaj ni imel prilike sam sebe tožiti, ker je vse resnica, kar ti, dragi „Stajerc“ poročaš. Gospod urednik, to Vam je že znano, da je mogel Jaka Brenčič zapustiti županski atolec, ker so ga zavedni možje izbacnili iz njega. Pa veste, kako se ljubijo naši očetje? H tro se spomnijo tistega krivičnega evangelskega hišnika, ki ga je gospod ostavil, tak so tudi naši očetje preakrbeli našem Jaki drugo, veliko in bolj častno službo, namreč, da je občinski paznik ali po domače „barovčin“. To službo pa Jaka strogo opravlja; še na praznik Kristusovega vnebohoda in k sv. Maši šel, ker je moral goske vračati, da niso šle na občinsko gmajno. Še za mali prostor Vas prosimo, gospod urednik, saj imate usmiljeno srce, in še Vam poročamo, da smo kapelico postavili na občinskem prostoru in tudi za občinske stroške in v kapelici stanuje podoba presvete družine, ki smo jo tudi kupili za občinske denarje in še posebaj so usmiljeni vačini veliko svoto denarja prispevali. Pa veste, gospod urednik, kako pa sedaj ravnajo naši očetje z vlogo družino? Zmirom imajo zaklenjeno; vsako leto na veliko soboto kadar pridejo gospod kapelan blagoslovit, tedaj se za četrte ure kapelicodpre, da se zamorejo le malo podobe preraščati; dragača pa so celo leta, kakor v občinski

je zaprte. Saj pa sv. družina vendar nič nisaknila, da mora biti v arestu. Pa mi jim ne bi tega zamerili, če je sv. družina pod ključom, pa ker je kapela pri okrajni cesti v velikom ljudi nimmo potuje, pa ne znajo ali je skladische poštarne brambe ali je res občinska ječa. V drugih občinah sedaj meseca majca imajo ljulje navado, da hodijo Marijo moliti in imajo kapele odprte. Naši klerikalni očetje pa še tega ne pustijo, da bi se kapelica občanom odprla, da ne bi bilo tako, kakor se godi judom, ker se hodijo jokat na jeruzalemsko zidovje... Sedaj pa z Bogom, gospod urednik; sedaj smo Vam razodeli naše ramere, da se bodo spolnile besede našega Izvelitarja, ki nas svari: Varujte se lažnjivih prerokov, ki pridejo k vam v ovčji obleki, znotraj pa so zgrabljivi volkovi; po njih delih jih boste spezalni.

Podcetrtek. — Nas zdravnik, ki je po milosti božji se povzdignil ob enem na županek prestol, še vedno brezobzirno vlada nad svojo armado. No, sicer pa moramo vsekakor priznati, da je s svojo trmoglavostjo odjenjal v toliko, da se seje občinskega odbora ne začnejo več ob osmi, ampak že (l) ob — 7. uri zvečer. Sveda se naši kimovci tej moderni odredbi spoštljivo klanjajo. Ta naš vladarja pa se bore malo zmeni za slavne zastopnike naše občine, ne tudi za njih mnenja. Vedel si pa je pri skrbi sovladara. Ta mu pomaga s svojimi nasveti v važnih stvareh iz zadrege in edino mnenje in beseda tega svetovalca so za našega župana v vsem odločilna. Vprašali boste: „Kateri je neki, ki ga je doletela čast sedeti ob vnožju prestola našega ljudomilega vladarja in gledati njemu v obraz?“ — Prvega prvaškega pokolenja je, vdova polna najlepših nad in upov, ki se zrcalijo v divno krasnih licih rožnate barve naše, povsed dobro znane baronice. — Toraj pomemben zastopnik nežnega spola. Ta vdova baronica pa se vtika v vse stvari, ki njo prav nič ne skrbi in umevno toraj — da jo vse so vrati kakor vrano. Polna čovekoljubja in dobro srnosti, pomaga v zadregi se nahajajočemu, proti zagotovitvi izdatnih obrestij. Tak nesrečen, katerega je prignalna največja sila k baronici, se mora sedaj brezpogojno ukloniti njenim odredbam, ja celo kontrolo nad želodcem tega reveža, si pridrži ta prvaška dama kot neovirljivo pravico, dokler se ne reši zopet klešč te pijačke. Naš župan dr. Breschar, kot izvrsten psiholog je pa takoj spoznal, da dišijo baronico skrivni talenti — katerih izkorisčati bilo bi dobro. Hitro toraj na delo! Povzdignil je baronico zraven še na prestol kot sovladarko. Bog živi toraj ta plemeniti parček, ki se tako velikodusno žrtvuje za prosvit naše občine! Poročati še moramo, da naš „purgermajster“ kaj rad kali nočni mir. Vsled tega se je premisila c. kr. pošta iz poslopja, v katerem dr. Breschar po noči najbržje prebira zgodovino starih padrov, in se nastanila v zgornjem delu našega trga. Opisati hocemo prihodnjih tega tako nenadoma našemu trgu postalega vladika dr. Brescharja kot zdravnika. Sicer pa glede njegove zdravniške usposobljenosti, pač pa njegovo humanitetno občevanje s svojimi klienti.

Narodnjaki.

Iz Črešnic v konjiškem okraju. V svojem časniku si župnik Ogrizek podstropi predzrno trditi, da so to že zdravnej ovržene laži, da bi on kdaj bil v Črešnicah brez dovoljenja iz cerkvenega lessa drva prodajal. Tedaj to, kar celo fara ve in je priča, in se mu je konečno uradno prepovedalo, se duhovnik Ogrizek ne sramuje ponovljalno in trdovratno vtajiti! Pa kakor se sliši in bere, si on to pravico že tudi v Dramljah prilastuje. Tembolj pa ko Ogrizek to dejstvo taji, tembolj on sili, da se mu dokaz vnovič ponovi. — Drugič kdor se njemu kot samemu Bogu brezpogojne ne ukloni, ali celo zoperstavi, tistega župnik Ogrizek kar za umolnega, zaorelega i. t. d. povsed razglašuje in ga v preiskovanje k sodniji tira. Tako je nektere ta usoda v Črešnicah zadela, pa tudi v Dramljah po Ogrizeku ne bo lahko izostala. Tretjič dokazano pa je, da je ravno Ogrizek zbog same prenapete domišlje kot duhovnik, kojemu bi se ne smelo ničesar nasprotovati, na umu bolan in toraj čez mero prevzetem in brezpogojno zapovedujoč, kojo slabost in strast ne le vsi in povsed z njim občujodi župljani, temveč tudi

njegovi predpostavljeni prebridko čatijo! — Pa kakor se morajo celo najviši zapovedniki vdati in se po ljudstvu ravnati, tembolj se bo moral tudi župnik Francěk Ogrizek ponižat, če bi hotel v lepem miru in po poklicu živet, ne pa se kot najbolj svetega in ljubezničkega blinit.

St. Jakob v Rožni dolini. Dragi bralci „Stajcerja“, vam je St. Jakob že dobro znan in tudi mi naprednjaki poznamo tukajeno črno druhal. Dne 28. maja je bil v „narodnem domu“ neki slavni zbor. Tam je bil nekaj mož, kateri so bili pri staremu županu Kobentaru v občinskemu odboru in tudi par novakov. Bil sem tudi jaz zraven. Seveda g. Ražun ne sme izostati. Strašansko se je govorilo, ker je bilo že proti polnoči in so bili že vsi do vrha našrkani. Da boste pa čitatelji „Stajcerja“ vedeli, hočem vam par imenitnih govorov od teh slavnih možakov napisati. — 1. govor seveda Ražun! Rekel je m. dr. „Skoraj bi obupal ali obnemogel, če bi ne videl še en par mož okoli mene; nič ne de, če sem obrekovan, nič ne de, če pravijo „Hetzpfesse“ von St. Jakob“, nič ne de, če pravijo, da sem lažnik; saj ne čutim, ker imam predebelo kožo. Za materni jezik se homo borili in za naš narod“... Vpil je, da so se kar sline cedile in je bil že čisto brez glasu. Potrebnejše bi bilo, da bi bil naredil pridigo dopoldne pri drugi sv. maši, ko je bila polna cerkev ljudi! 2. govor župana Matjerja: „Resnica je, da se je v St. Jokobski občini steber podrl, ker je bil spokan, ker je stal slabo, ker je bila votlina. Tega nismo krivi mi, tega ni kriv občinski svet, ampak tega je Kobentarsam kriv, da je telebil; zavoljo tega nam ni treba obupati, ker imamo en drugi steber in to pa je župnik Ražun! Hm! Jaz pravim, da

so nas župnik kazum . . . in mihi . . . da je pravida na tak steber, kateri že leži, ni treba več podpirati, in tudi mislim, da ta drugi steber tudi ne bo stal dobro, ker je ta steber stal več let zraven podrtega stebra. Tako pazite tudi na drugi steber, vi prvaki, z obema očesoma ne pa koj z enim ali pa z nobenim . . . No, tako pridemo do 3. govora, ki ga je držal mežnar Lepuschitz. Rekel je: „Zahvaljujem za to čast in izročim besedo drugemu, ker vsek svoje bolezni ne morem govoriti. Govorilo se je o neki ovčici, katera se je od nas odletela in ta je bila krščena po imenu Anton Jelenik“ . . . Mežnar v St. Janžu, to ja ni res! Zakaj se je ta ovčica odletela? Zato, ker sta Tone in Grill vprašala in razjezila Nagelna Matevža, kje je račun in kjer je denar od kraja St. Jakob. Zato je bilo tako veselje, ko so se zgubljene ovčice zopet pridružile, da je od samega veselja Grill v miso bi in 4. govor držal tako-le: „Zelo dobro se menzdi in veseli me, da ste me k tem zboru alkoholi teji seji povabili, ker je tako zanimivo; in zdaj če župnik zahtevajo, da pride vsak narodnjak, „narodno gostilno“ in če je mogoče vsak večer in če župnik zahtevajo, tako pridite vasi!“ — Bog se vsmili takih govorov, če bi jih mogli večkrat slišati . . . Toraj borili se bomo! Na prednjaki bodimo pripravljeni, in ti, Kobentanci, citaj to številko, ker imeli so te prvaki, tvojek nekdajšnji največji lakaji, pod klopoj! Ne zamerite čitatelji, ker je slabo sestavljen, kajti govorjeni tudi ni bilo boljše . . . Več naprednjakov.

Bistrica v Rožu. Tukajšne občinske volitve ki so se pred kratkim vrstile, in so končale popolno zmago naprednjakov, pokazale so tudi nekatere uradniške gospodeke v pravi luči. Gre se za dva uradnika davčne oblasti, ki sta v volilni borbi tako strankarsko za prvaške klerkalce delovala, da pač nimata več pravice, imenovati se zaupljive državne uradnike. Vso njun postopanje je kazalo jezuvitično skrito strankarstvo za črnuhe. Naprednjaki smo napravili enkrat poiskus, da bi po privatni poti na c. k. davkariji v Borovljah nekaj glede davčnih predpisov izvedeli. Ali prvaški gospod Hotuječ takoj sitno pričel izpraševati: „Ali ste zastopnici javne oblasti“ itd. Prvaki pa so bili nabasanii informacijami o najmanjših davčnih zadevicih, so se pri reklamirjanju kakor tudi pri volilnem prizivu z njimi bahali. Sklicevali so se tudi na ravnost na c. k. davčni urad v Borovljah. Intorej ne vemo, ali pomenita črki „c. k.“ kaže serlich-königlich, ali pa = klerikal-konservativ. Uradne osebe imajo interes vseh davkoplačevalcev varovati in je tako strankarsko postopanje naravnost kaznljivo. Sicer pa dajejo

prvaški uradniki ljudem tudi „pojasnila“, ki napravijo v nejasnih glavih še več nezadovoljnosti, nezaupanja in sovražtva proti Nemcem in Nemcem prijaznimi naprednjakom. Kaj pomeni n. p. to, Vi famozni g. Hlebšar ali pa Vi Hotujec, da označita davčno svoto kranjske industrijske družbe ljudem vedno niže, kakor znaša resnično? S tem prinašata c. k. okrajno glavarstvo v besediščenje, kakor da bi oddalo strankarsko sodbo, ker je v tej zadevi po temeljiti preizkavi za naprednjake odločilo. Poleg tega se hujška s takim počenjanjem ljudi, ki iščejo tam nedovoljena pojasmila in se zaletavajo potem z glavo v zid; te bebcii se sklicavajo potem vedno na informacije, ki jih dobijo pri c. k. davčnem uradu v Borovljah. Kaj pomeni nadalje to, ako se mora čakati pri c. k. davkariji na prepise v posestniških zadevah celo leto dolgo, ako se gre za naprednjaka? Pred kratkim pa se je nememu do kosti črnemu klerikalcu, ki si je pridobil posestvo, ta prepis takoj naredil! To je strankarstvo, pri oblasti pa bi moralno veljati nestrankarstvo! Ne vemo, kaj dobiva g. Hlebšar za to počenjanje od črnuhov. Mož je itak dekle za vse — pomagač za črnuhe, „kormeister“ nekega pevskega društva, zavarovalni agent itd. Vemo pa, da se mož od občin pusti plačevati za stvari, katere se pri drugih uradib brezplačno preskrbi. Mi pa nočemo nadalje trpeti, da bi uradniki, ki širijo nezaupanje ravno največjih davkoplačevalcev, našim političnim nasprotnikom pri njih ruvanju pomagali. Posvetili bodo odločno v ta brlog! Vun z krtovi, da ostanejo naši travniki čisti! C. k. finančna direkcija naj bi take škodljive uradnike odstranila, kajti drugače si bodoemo na drugi način pomagali. Proč z njimi!

Ob priredi dne 18. junija 1908 ob 4 uri popoldne

Mnogo dobitkov. Dobre pijače in jedila. Postavljeno bodejno barake.

Dohiđek se korabi u dobrodelne namene.

Novice.

Klerikalni poštenjaki. Glavni list vseh slovenskih klerikalcev je ljubljanski dnevnik „Slovenec“. List je pisan od duhovnikov, — duhovniki ga naročajo, razširajo, priporočajo, — duhovniki pravijo, da bode vsakdo večni blagor izgubil, ako ne naroči „Slovenca“... Ali besedo o „resnici, hčerki božji“ ta list ni nikdar poznal. Vsaka številka prinaša toliko zavijanj, jezuitiških lažj, farovških predrzostej, da se človek vpraša, je-li pišjo „Slovenca“ s tinto ali z gnojnico. Naravno, da je „Slovenec“ tudi mnogokrat tožen. Zdaj ga toži dr. Gregorin iz Trsta. Gregorin je sam prvak in zagrižen nazadnjak. Ali „Slovenčevi“ menijo, da je še premalo črn, in so ga zato blatili z navadnimi svojimi lažmi. Dr. Gregorin je vsled tega tožil in napisal obenem sledеče zanimive vrstice: „Samo s tožbo zamerom listu odgovarjati, ki je dosegel v častikraji rekord ne samo na Slovenskem, temveč v Avstriji sploh. Kajti v zadnjem času se je vložilo proti „Slovencu“ 13 tožb zaradi žaljenja časti. V 10 slučajih je prosil „Slovenec“ za odpuščanje in je vse preklical ter se s tem kazni izognil, 3 tožbe pa še niso rešene... Iz tega se torej vidi, da je bil glavni list slovenskih duhovnikov v zadnjih mesecih 13 krat zaradi časti-kraje tožen, da je 10-krat svoje obrekovane preklical, da je torej ta list resnično prekosil vse cunje v lopovski umaznosti! Fej!

Mladina, — ta je bodočnost! Že v starih časih so priznali ta nauk in višek državne modrosti je bila dobra vzgoja mladine. Občudovati moramo, koliko so žrtvovali n. pr. staroveški Grki za vzgojo svoje mladine . . . Kako je danes? No, — i danes čujemo vabljive glasove za mla-

dino, hvalisanje mladine, — vse to pa od strani, ki je za obstoj pravice in današnje kulture skrajna nevarnost. Klerikalci so tisti, ki vabijo slovensko mladino v svoj tabor in ji obljubujejo na tem in onem svet nebesa. Ravno zdaj prirejajo klerikalci zopet po Štajerskem, Koroškem in Kranjskem velika zborovanja mladeničev ter snujejo zvezne mladine. Klerikalci — in mladina! Mladina potrebuje v prvi vrsti dobre izglede in dobro vzgojo. Klerikalci pa so danes po Slovenskem najusrovejša, najnasilnejša in najbolj brezobzirna politična stranka. Toliko surovosti, krutega nasilja, toliko laži in obrekovanja, kakor v klerikalnem časopisu in na klerikalnih zborih, ne najde nikjer več. Za dokaz te trdite zadostuje že dejstvo, da je bil glavni klerikalni list „Slovenec“ v zadnjih mesecih že 13 krat zaradi častikrake tožen. Ia ti ljudje naj bi našo mladino vzgojevali? Ali bodeš dal svojega otroka — lažniku v vzgojo? Dan za dnevom bode arkali v klerikalnih organizacijah združena mladina ligurijski strup v sebe, dokler sama ne bode izgubila moralno ravnotežje in postala podobna svojim vzgojiteljem. Klerikalstvo ubija zmisel za resnico, zadusi pravično čutje, onemoči lastno mišljenje, prepove lastno prepričanje. Kakor strupena sapa umori klerikalstvo pomladne rožice pravičnosti in resničnosti v srcu mladine. Iz krepkih, nepokvarjenih mladeničev postanejo strastni fanatiki, ki trdijo, da namen posvečuje sredstva, katerim je vse, prav vse dobro v doseglo njih temnega cilja . . . In vugledi? Ali more dati klerikalstvo mladini tistih vugledov, po katerih bi se lahko ravnala? Gotovo je še hvala Bogu mnogo častivrednih duhovnikov, pred katerim treba sneti klobuk. Ali ti častivredni duhovniki, ki živijo edino svojemu vzvišenemu poklicu, se ne nahajajo v klerikalnem taboru, — oni se zgražajo nad dirjanjem duhovniških svojih sobratov — in ti pošteni duhovniki so sami izročeni najhujšim napadom svojih klerikalnih duhovniških sobratov. Vuglede bodejo dajali tej skupaj zbranini mladini duhovniki, ki trgajo križe iz grobov, ki omadežujejo kancelj in spovednico, ki skačejo za dekletom čez potoke, ki trgajo nevestam venec iz glave, ki plačujejo alimento za svoje otroke, ki pijančijo cele dneve in noči, ki streljajo na svoje bližnje itd. To bodejo vzeri in vugledi in vzgojitelji klerikalne zvezne mladine! Saj to združevanje mladine ni nič novega. Doživeli in preživeli smo že snovanje „Marijinh družb“, društev vitezov plavega škapulirja, črnih izobraževalnih in bralnih društev. In plod teh društev? V krajih brez teh klerikalnih društev je veliko manj zločinov, pretegov, ubojev, pijančevanja, nezakonskih otrok in detomorilk. Vsa ta društva peljejo edino v grešno priložnost, v pijančevanje in razuzdanost. Doživeli smo svoj čas mladeničke shode. Stotero mladeničev se je priguralo kakor čredo ovac skupaj. Zutraj se so fantalini že napili žganjice, v procesiji že so se bili z nožmi in krvavi ter pijani so stopili k božji mizi k sv. obhajilu . . . Pred takimi organizacijami mladine nas obvari Bog kakor pred kugo in vojsko! Zato pa opozarjam kmetiske starše širok slovenskih pokrajin: Ne pustite svojih sinov v klerikalne organizacije! Vi očetje, ki ste postali stari v resnem, trudopolinem delu, vi boste svoje sinove sami najbolje vzgojili. Vaši sinovi sicer potem ne bodejo postali politični hujščaki, pač pa resni možje. In krščanstvo, pravo, resnično krščanstvo zahteva takih mož!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zopet nered v prvaški občini. Prostora nam že skoraj primanjkuje, da bi popisali vse prvaške tatvine, vse poneverjenja, vse tako imenovane „računske napake“ in nerdenosti. Občina s.v. Lovrenc v slov. goricah je popolnoma prvaško-klerikalna. Glavni voditelji so tamošnji župnik ter župan Jaka Horvat z nekaterimi svojimi privrženci. Vsi drugi ne smejo govoriti, — župnik in Horvat sta generala. V takih občinah pa navadi ni vse v redu. Kajti ako ima domisljiva klerikalna bahča vse v svoji roki, potem se prav rad spozabi ter si domisljuje, da so javni denarji njegovim osebnim potrebsčinam na razpolago. Približno tako se je zgodilo tudi v sv. Lovrencu. Župnik in župan sta delala, kar sta hotela. Župan, znani trebušasti prvak Jaka Horvat je gospodaril z občinskim denarjem na tak način, da bi bil danes pod ključem, ko bi

okrajni zastop ne imel usmiljenja in ne počakal na povrnitev izginjenega denarja. Dne 25. maja je napravil namreč okrajni zastop preiskavo občinskih računov. Glasom občinskega knjig bi moral biti v blagajni denarja za 3.282 kron 82 vin. Župan Jaka Horvat pa je imel v roki le eno kojizico klerikalne posojilnice fare sv. Lovrenc za 400 kron in 1.300 kron v gotovini, torej skupaj 1.700 kron. Manjkal je torej 1.582 kron 82 vin. občinskega denarja. Kako in kam in zakaj je ta denar izginil, tega ne vemo. Ali za nas zadostuje, da je torej župan Jaka Horvat, ponosni in domisljavi prvaški general, čez 1.582 kron tujega denarja v Bogre kakšne namene potabil. To je bil tuji denar, katerega so morali potom davkov občani plačevati! Ko bi bil napredni okrajni zastop hudoben, napravil bi takoj kazensko naznanilo, Jaka Horvat bi prišel v luknjo in bi se imel zagovarjati zaradi poneverjenja javnih denarjev. Napredni zastop je imel s tem poštenjakom usmiljenje. Dal mu je 3 dni časa, da povrne izginjeno sveto. Ako bi Jaka Horvat denar v 3 dneh ne povrnil, prijela bi ga sodnija za ušesa. No, mož je prišel z blagajnikom g. Toschom dne 27. maja v okrajni zastop in je vplačal izginjeni denar. S tem je ta zadeva za oblast končana. Za oblast, — ni pa končana za Horvata. Ako ima mož le iskrivo poštenja v sebi, mora se v javnosti oprati! Povedati mora, kako opravičuje posmanjkanje denarja, kam je dal denar, kje ga je zopet dobil! In odstopiti mora takoj od županskega stolca, ker se mu je oblastveno takšni nered dokazal. Horvat Jaka, zdaj imaš ti besedo! Občinski denar se je zdaj naložil v ptujski mestni šparkasi. Upamo, da bodejo občani Horvatu povedali svoje mnenje in da se bodejo zdaj prepričali, kakšno je prvaško gospodarstvo.

Fihpos — lažnik. V zadnjih številki objavlja mariborski „Fihpos“ sledete: „Podpisani urednik „Slov. Gospodarja“ izrazi v svojem in v imenu celega uredništva svoje globoko obžalovanje, da je pustil objaviti članek, v katerih se je gg. F. Korbek in J. Zdolšek lažnivo podtakalo politično strankarstvo in osebno sebičnost“. — Urednik „Fihposa“ izjavlja torej v svojem kakor v imenu celega uredništva (torej tudi dr. Koroča!), da je „Fihpos“ nesramnolagal. Taki so ti „kristijani“, najprve obrekovati in potem za milost prosi.

Adijo, dr. Majer! Iz Šoštanjja se poroča, da opusti prvaški avokat dr. Franjo Majer svojo tamošnjo pisarno. Preselil se bode v Celje in vstopil po rakovi poti kot koncipijent v pisarno dr. Vrečko. Ta dr. Majer je bil eden glavnih stebrov šoštanskega prvaštva. Zadnji polomi Vošnjaka in posojilnice so mu mnogo škodovali. Možu se ima marsikdo — zahvaliti. Po prvaštvu oskodovan kmetje se pač ne bodejo za njim jokali. Adijo dr. Majer!

Narodna godba v Šoštanju, odnosno njeni duševni povzročitelji in poglavari, imajo pač prokleto malo sramote. Pribit naj bode le sledeči slučaj brezobzirnosti. Neki mizarški pomočnik je bil tako poniven, da se je za „narodno godbo“ podpisal. Posledica je bila, da je moral za nega češkega godca potnega denarja čez 34 kron plačati. Ali ni to sramota? Vbogi delaci, ki ne živijo od oderušta, ki ne živijo od tujih tisočakov, izposojeni iz prvaške posojilnice, — ti vbogi delavci, ki si morajo s krvavimi žuljami svoj kruh služi, naj plačujejo slavno „narodno godbo“, s katero imajo potem prvaški mogotci veselje in katera dela potem raznim dr. Majerjim in Vošnjakom podoknice. Dotični mizar je sel tej hinavski gospodi na lim. Upamo, da ni dosti takih kalinov . . .

O vurberški detomorilki Krefelj, katere se tamošnji župnik zdaj tako brani, se nam poroča različne stvari, katere ljudstvo govoriti. Tako se govoriti, da je ta hčerka cekmeštra (!) Krefla bila lani na primiciji in je z nekim črnošolcem „litajne“ brala, dokler ni postala — noseča. Baje je tudi njen oče ponujal 100 goldinarjev, da bi to ostalo tajno. Mi ne vemo, je li so te govorice utemeljene ali ne. Na vsak način pa je treba izvedeti očeta umorjenega otroka, to pa že zato, da se doprinese dokaz, da je bila morilka huda klerikalka. Oče Krefelj pa ima dolžnost, da pojashi govorice ljudstva glede tistih 100 goldinarjev. Vun z resnico!

Iz sv. Jurja ob Pesnici nam piše nek zaradi po dolgo pismo, v katerem toži, kako g. župnik, občinski župnik proti „Štajercu“ hujška. Ženi kneta osebam, ki ga je prosila, naj pusti njeni hči k birmi in najdeni dvakrat odgovoril: „Sami nevernik ste, kaj stvari imate „Štajerca“ v hiši! Hudiča imato v hramu! Dokler imate „Štajerca“ v hrami, ne pride ne hčerka k sv. birmi“. Ko ga je uboga mati župnik, predstojnik tujkrot prosila, se je zadrl: „Norim ljudem deležilo na treba k birmi priti!“ — Toraj g. župnik, takšni je dejstvo? Ali je vašo hujškanje zahvala za to, da upokojnik vas do zdaj pri miru pustili? Če se možgani v tem bo misliti, da se je sčasom nabralo v „Štajcerem“ črni škatlj vč interesarne reči od vas. Knapp, želite, da jih razglasimo? Na vemo, če bi potem dobil sedaj hujščali proti poštenemu ljudkemu listu. Zato pa le pamet, pamet, jezik pa zoznati J zasebno nekaj.

V sv. Barbari v Halozah straši kaplani tička. Jakec Rabuzek naprej. To tonzurirano človek napravi na vsakogar vtis, da je duševno bolan in da bi moral živeti že davno v Feldhofu. Njegov predpostavljeni župnik „knez halozand“ Vogrin, tega divjanja ne opazi ali pa noče opaziti; morda se mu celo dopade, da dela pridrži kavi kaplan zanj neumnosti. Zato vprašamo. Kaj pravi višja cerkvena oblast k temu, da skakati katoliški duhovnik Jakec Rabuza čez potoka da bi vjel kopajco se dekleta, da se brati šnopsarskimi fantalini, da zasleduje ženske, da blati po klerikalnih časnikih tiste svoje farane, od katerih živi, da dela „verze“ in jih pusti prepisati ter razpošljati, da piše nesramne odprte karte po svetu in da slepari končno tujimi imeni? Kaj pravi temu cerkvena oblast? Prisilno arajco sem! Drugega sredstva ni da zadržim! Palčka! S cer pa naznamo, da smo vložili proti kaplanu Jakecu Rabuži in tožbo. Pred sodiščem bode tej karikaturi katoliškega duhovnika menda odleglo . . . Rabuzek je delal falotske „verze“, v katerih je vtikal svoj nos celo v držinje, ki jih niti ne pozna, napadal poštene ženske, katerim bi ne smel niti prah iz čevlj obrisati itd. Že za te „verze“, katere je dal potem prepisati in jih je razširjeval, mora sedeti. Rabuzek je nadalje pisaril poštene oseb razglednice, v katerih jih je hotel zasramovati na pobalinski način. Dokazov imamo dovolj, da je Rabuzek pisar teh kart, da prav se v zmislu ligurijske morale ni upal podpisati. Tudi za te otročje-nesramne karte mora možitelj sedeti. Rabuzek je končno skrpal neki dopis, kakor da bi ga spisal prijatelj „Štajerca“ našemu uredništvu. V dopisu je poštene, splošne priljubljeno možje pod hišnimi priimki zasramoval. To je sleparško počenjanje in videti hočemo, je li so pred sodiščem take šale dovoljene. Vložili smo torej tožbo! Upamo, da se ne bode od nobene strani vplivalo na priče, kajti mi bi vsakogar brezobzirno naznani. Lumbarije v sv. Barbari mora biti enkrat konec!

Izjava. V eni naših zadnjih številkah smo napadli v nekem dopisu iz sv. Barbare par poštene naprednih mož. Mi nismo tega krivi! Neki sleparški črnosuknež je namreč zlorabil ime enega naših naročnikov in tako skrupal dopis, katerega smo v dobrem mnenju ponatisnili. Tako so bili napadeni z domaćimi primki gg. Gnilšek vulgo Humski, Kranj vulgo Pajer, Koledukvulgo Brč. Prosimo te gospode odpuščanja. Zadočilo jim naj bode, da smo dotičnega sleparškega črnosukneža že sodišču naznani!

Uredništvo. Kmetijska podružnica na Vidmu predi meseca junija več ponujnih predavanj, pri katerih bo govoril gosp. potovalni učitelj Jelovšek o živinoreji. Predavanja se vrše: v nedeljo, dne 28. junija ob 8. uri zjutraj v Rajhenburgu, ob 3. uri popoldne na Vidmu, kjer je ob enem občni zbor. Na praznik sv. Petra in Pavla je zborovanje ob 8. uri zjutraj na Sromljah, ob 3. uri popoldne v Artičah (pri Slovencu). V torek, dne 30. junija se bo vršil v Artičah mlekarški tečaj. Podružnični udje se opozarjajo na ta zborovanja in se vabijo, da se jih udeleže v prav obilnem številu.

Mestna straža v Ptaju je arretirala meseca maja 3 oseb zaradi zločinov, 4 zaradi prestopkov kaz. zakonika, 3 zaradi policijskih prestopkov. Naznani je zaradi zločina 1, zaradi prestopka

Gospodarske

Peronospora v letu 1907 in 1908.

Gotovo se spominja še marsikateri vinorejec z otočnostjo onih starih boljših časov, ko mu na trsu je niso delale razne glivice in živali škode. Odkar pa so pred desetimi leti privedki iz oddaljene Amerike dva najhujša škodljivca naših vinogradov, trns uš (žival) in peronospora (glivica), bjejo vinorejci v Avstriji in tudi drugod bud boj z obema, ki je še poleg vsega drugega zelo drag. Ta dva škodljivca sta spravila vinorejo v veliko nevarnost in posebno trna uš jo je na Štajerskem potisnila v popolnoma drug, nov tir. Kakor je že znano, lahko trns uš žlahnto domačevropsko trto popolnoma uniči in to v zelo kratkem času. Če se hočejo vinorejci še nadalje uspešno pečati z vinorejo, morajo naše domače, seveda le najzlajtejše, vrste cepiti na ameriške podlage, katerih se trnsa uš ne loti. Ni naloga teh vrstic, da bi natančnejše opisovali sajenje in rezo ameriških trt, mi hočemo tukaj le spregovoriti nekaj o peronospori, ki se tudi imenuje »smod«. Peronospora ne nastopi vsako leto enako hudo. Če je leto zelo suho in ni mnogo padavin, se peronospora v visokih, prostih legah ne more razviti in se razvije kvečjemu po nizkih kotanjah, po katerih se po noči dela rosa. Tudi v onih kosih vinograda, ki ležijo ob kaki tekoči vodi, iz katere vedno izhlapeva mokrota, bodo peronosporne kljice lahko vzklike in bolezni bo tam, če se ne po pravočasno omenila, naredila mnogo škode. Najugodnejše vreme za peronosporo je mokro in vroče; večkratni dežji, ki jim sledi vedno toplo vreme, pospešujejo zelo razvoj in razširjenje peronospore. Leto 1607. je bilo bolj suho, za to peronospora ni nastopila tako hudo. Škoda, ki jo je ta glivica naredila, ni bila ravno velika. Mnogi vinorejci misljijo sedaj, da jim v letu 1908. ni treba škropiti trsa, kar pa je popolnoma napačno. Škropiti se mora na vsak način in sicer večkrat in o pravem času, kakšno je pač vreme. Prvo trojno škropljenje se mora izvršiti na vsak način in sicer, ko so poganjki že dolgi 10—15 cm prvič, drugič pred cvetom, če se živijo vsi kavniki in tretjič takoj, ko trs odcevete. Pri drugem in tretjem škropljenju se morajo cveti temeljito z vseh strani oprasiti. Če se nam zdi, da je škropljenje tudi med cvetom potrebno, lahko škropimo brez skrbi in ni se uam treba biti da baredili kako škodo. Vsako nadalje škropljenje pa je, kakor smo že zgore omenili, odvisno odvisno popolnoma od vremena.

Za škropljenje zadostuje 1% mešanica galice in apna v vodi. Stare mešanice, ki so stale že dolgo časa, se naj ne rabijo. Zelo važno je, da se mešanica na trs razškropi zelo fino.

Sredstva, ki se je za pokončevanje peronospore širilo lani iz Nizje Avstrijske in ki se imenuje »Tena«, naj vinorejci ne rabijo, dokler niso učni zavodi za kmetijstvo do dobra preskusili tega sredstva. Leto 1907. pa za take poskuse ni bilo posebno primerno, ker peronospora, kakor smo že zgore omenili, ni nastopila v velikem obsegu.

Kmetje, ne pozabite na škropljenje, sicer boste imeli veliko škodo in zamudo.

A. Stiegler.

V varstvu ptičev. Sedaj je v naših gozdih, logih in pa vrtih vse živo. Ptički gnezdi in se veseli spomladi, veseli se svoje družinice in dajejo duška svojemu veselju s prijetnim petjem. Vše rabi petja samega zasluzijo te živalice, da jih negujemo in jih pustimo pri miru, tem večja važnost pa je za nas korist, ki nam jo doprinesejo s pokončevanjem škodljivega mrčesa. Ta golazen se vsled nebrinosti naših kmetovalcev od leta do leta širi in povzroči ogromno škodo posebno na sadnem drevo. Razni pripomočki, ki nam so v boju proti mrčesom na razpolago, niso popolni, radi tega bodimo veseli in skušamo se hvaležni našim prijateljem malim ptičkom, ki so naši najboljši zavezniki proti škodljivim žuželкам. Posebno sedaj, ko se izvali mladi ptičji naraččaj bode pela huda raznina gosenicam, hroščem in črvičkom. Poživljamo zato vse kmetovalce in javne organe, da pazijo na to, da ne pobira poredna mladina ptičjih gnezd in da se pazi na to, da se ptički pri valjenju ne motijo; večkrat se pripeti, da hodijo otroci posebno iz same radovednosti ogledavat gnezdo, katero so slučajno iztaknili. Vsakdo, ki bi pa odašal gnezda oziroma mladiči, naj se kaznuje. Če duhovščina, gg. učitelji in drugi inteligenčni naj pa s podukom delujejo med ljudstvom za varstvo ptičev.

Slab okus pri jajcih je posledica neprimerne kurje hrane. Ako dobivajo kokoši rastline, ki so že gnile ali imajo dosti smole, gnilo meso in blato, potem dobitjo jajca slab okus.

Za čebeljarje! Vzemi 1 l slabega mleka, 3 funte portland-cementa ter nekaj barve. S tem postrihaj čebeljnake. Mešanico treba dobro pomešati. Les postane kakor kamenit in ne more vreme nanj vplivati.

Ako nočijo vrtne rože eveteti je temu dostikrat rez kriva. Na večkrat se preveč rez. To ni za nekatere vrte vrstnih rož dobr. Vse vrste rož, ki cvetijo na starem lesu, se smejo le na končnih nagonih malo skrajšati. Zato naj se jih pusti poleti rasti.

Nasajenje drevja na gnojnem mestu je pripočitljivo. Drevje prepreči slab vpliv sončnih žarkov na gnoj. Vsako drevo za tako rabo seveda ni. Priporoča se lipo z širokim listjem, kostanj, oreh itd.

Somišljeniki !

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni načo nalogu, kdor ni naprednjak le

ek mož mudi policijskih prestopkov 78 oseb. Zaradi župnik brezdelnosti itd. se je postopalo proti eti P. Mestna straža je sprejela nadaljejših predmetov in 12 naznanih izgubljenih ter je 1 krat požar signalizirala. Delovanju dejavnega in državnega zbora je govoril posl. Pirker in se mu je živahnodobravalo. Nato je v skoraj 2 urnem govoru g. Filip Grölsbauer o gospodarskih zahtevah kmetskih stanov razpravljal. G. dr. Lemisch in posl. Wieser sta govorila proti klerikalnemu gonitvi. Potem se je sprejela rezolucija proti klerikalstvu, v kateri so zbrani kmetje tudi izjavili, da budejo i zanaprej vero od politike ločili. S tem je bil ta shod končan. Koroški kmet se ne da vkljeniti v jarem farštva in hujškanja, — on koraka svojo pot naprej v boljšo bodočnost!

Velika slavnost v Borovljah. Binkoštni ponudelek se vrši v Celovcu zbor šolske družbe. Udeleženci napravijo potem izlet v Rožno dolino s posebnim vlakom. Na vseh postajah se bode goste pozdravili. Ob 1/2 3. uči pridejo v Borovlje. Župan jih bode pozdravili. Potem si ogledajo otroški vrtec ter šolo. V gozdu se vrši potem velika veselica z vsemi mogočnimi priredbami ter zabavami. Vsi prijatelji napredne šolske družbe naj se udeležijo!

Ropar. V celovški okolici se je p. k. napadlo italijanskega delavca Rosa. Zločinci so mu oropali ves denar in ga z nožmi težko ranili. Roparska morilca sta delavca Obilčnik in Parte, ki že sedita.

V knezoškofski palajo se je vtihotapl Janez Pogačar iz Kranja, da bi kradel. Posadili so ga v luknjo.

Nesreča. Županu Jakobu Schabus v Jenigu je poginilo v 1 tednu 1 krava, 2 žrebeta in 1 žrebec. La žrebec je veljal 3.400 kron.

Povozil je vlak kontrolnega čuvara Karl Mikulana v Beljaku. Revez je bil v službi. Mrlič je bil grozno raznesen. Nesrečnež zapušča vdovo in 4 nepreskrbljenih otrok.

Po svetu.

Zopet eden! Župnik Miha Brauu v Hohenlinden na Bavarskem je ugancal nenavnosti z šolskimi otrocmi. Dokazalo se mu je 20 slučajev. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

Iz črnega tabora. V cerki San Fernando v Raggio na Italijanskem je nameščal neki duhovnik Naso strup v mašno vino. Zastrupil je kanonika in nekega zakristana.

Izseljevanja v Parana (Brazilija). Leta 1907 so napravile kobilice v brazilijanski državici Parana velikansko škodo ter poslabšale s tem gospodarski položaj. Mnogo kolonistov je izgubilo lepi del živte in položaj nekaterih naselb (n. pr. Lucena) je postal žalosten. Kobilice so uničile najprve nasade koruze, fižola, rži in tobaka ter so še potem naprej. Kolonisti so sicer svoja polja zopet nasadili. Ali kobilice so preje jajca zapustile in novi zarod je uničil zopet nove nasade. Tudi pašnike so kobilice uničile, tako da primanjkuje krme. Vlada ni storila ničesar, da bi kmetom pomagala. Zato se širita beda in revščina. Odsvetujemo odločno izseljevanje v Brazilijo.

Tudi proti izseljevanju v Argentinijo treba svariči. Srednja plača za delovodje je tam dnevno 10—12 K, za rokodelce 6—8 kren, za delavce 4—7 kren. Ta plača je z ozirkom na tamoznjo draginjo zelo mala. Leta v mesecih od novembra do aprila si pri žetvi delavci zamorejo kaj prihraniti, ker zasluzijo lahko 10—20 K na dan. Ali po žetvi znaša zasluzek zopet le 3—5 K.

Nabirajte jubilejne marke !

Kakor znano so izdane v proslavo cesarstva jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljemo naši somišljeniki že rabljene te poštne zaumke. Za veliko število teh znakov dobimo gotovo stoto denarja, ki se bode porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu „Štajerc“.

ek mož mudi policijskih prestopkov 78 oseb. Zaradi župnik brezdelnosti itd. se je postopalo proti eti P. Mestna straža je sprejela nadaljejših predmetov in 12 naznanih izgubljenih ter je 1 krat požar signalizirala. Delovanju dejavnega in državnega zbora je govoril posl. Pirker in se mu je živahnodobravalo. Nato je v skoraj 2 urnem govoru g. Filip Grölsbauer o gospodarskih zahtevah kmetskih stanov razpravljal. G. dr. Lemisch in posl. Wieser sta govorila proti klerikalnemu gonitvi. Potem se je sprejela rezolucija proti klerikalstvu, v kateri so zbrani kmetje tudi izjavili, da budejo i zanaprej vero od politike ločili. S tem je bil ta shod končan. Koroški kmet se ne da vkljeniti v jarem farštva in hujškanja, — on koraka svojo pot naprej v boljšo bodočnost!

Knj ubil je v Sovenjgradcu kovača Martina Revez si je hotel konja ogledati, ko je bil udarec v rebra, da je takoj umrl.

Goljufati je hotel na sejmu v Mariboru poslik Josef Šegadin iz Prepolja. Ogoljufal je nekega posestnika za 340 K, ali policija taka hitro dobila.

Nasilje in rop. Pesestniška hčer Marija V. Zlobi pri Vdomu je prisla 30. p. v Ptuj. Tu hotels prenočiti, da bi potem drugi dan župnik Horvata v sv. Božiču al. g. obiskala. Ko kralala od kolodvora, pridružil se ji je mladi, ki ji je obljubil, da ji presekri prenočišče. Bil jo je od krčme do krčme. Blizu firme kralka je vrgel potem ob tla, jo posilil in počen grozil ter ji končno ukral denarjev 20 K. Stražnik g. Marin je roparja drugi in mrvri pri gostilni „Stadt Wien“ areštiral. Ropar je brezposelnih hlapcev Matija Perles iz majske Gore, ki je že zaradi tatvine in tepeža kazovan.

Izgubil je nekdo na živinskem sejmu v Ptaju 3. junija par ženskih poletnih čevljev. Več je zave pri mestni policiji.

Iz Koroškega.

Grafenauer in resnica. Teden pred zadnjimi šolskimi volitvami v Biatorci (Rožna dolina) obdržali so druhni v Srečah shod. Na tem shodu je trdil tudi orglar in poslanec Grafenauer neumnost, da se je prepovedalo bistriškim presevalcem dobavo vode iz fabriškega vodovoda. Trditev pozl. Grafenauerja je skoziško zlagala. Tačna prepoved se ni nikdar zgodila. Prebivalci Bistrice smojo dobaviti vodo prej kot dej. Na tako nizkem stališču ne stojijo fabrični, da bi svojim bližnjim, naj si bodo potem ali one stranke, vodo prepovedali. Pač pa svemirajo tako nekrščansko stališče Grafenauera in farjem blizu stojec posestniki vodnjakov v Srečah. Od občinske volitve sem ne dobavijo naprednjaki v Srečah vode in morajo daleč po vodo hoditi. Celo neki Kropivnik, ki je črno volil, katerega pa sumničijo za naprednjaka, ne dobi vode. Tudi drugih življenjskih sredstev ne dobivajo naprednjaki v Srečah. To je klerikalno kralstvo! Fej!

Š-Mir zopet obsojen. Kakor znano, živarski list „Š-Mir“ edro od laži in obrekovanja. Kar češkari ta duhovniška cunja, to presega pač že vse meje. Sveda gledajo pravi pisarji tega lista vedno previdno, da se jih ne more za ušesa pred sodnijo privleči. V zadnjem času je „Š-Mir“ posebno surovo naprednega nadučitelja g. L. Voglar v Sp. Dravburgu napadal. G. Voglar je vložil zato težbo. In kaj se zgodi? „Š-Mir“ ni imel nobenega dokaza za svoje laži, ki so bile popolnoma iz trte izvite. Zato je njegov slavnati urednik tajil, da bi dotični žaljivi članek pred tiskom čital. Obojen je bil urednik „Š-Mir“ le zaradi zanemarjenja svoje dolžnosti na denarno globo. Razvidna pa je iz tega slučaja vsa tanikernost in breznačajnost tega lista. Najprve po rovtarsko zavljati, lagati, obrekovati, — potem pa po ligurijskemu rep med noge stiskati in bežati. List lažnikov je „Š-Mir“ in nič drugega!

Kupčija v cerkvi. Iz Celovca se poroča, da se je v tamošnjih cerkvah že opetovano klerikalne časopise razširjevalo. Zdaj se ti klerikalni brezverci celo v cerkev samo upajo! Tu se pač že vse neha! Jezus je nagnal trgovce iz temeljna. Morda pride vendar čas, da zapoje takšni bi i klerikalnim omadeževalcem cerkve!

Glavni zbor koroške kmetske zveze (Bauernbund) se je vršil preteklo nedeljo v gostilni g. Besolda. Dvorana je bila slavnostno okinčana in je došlo čez 400 kmetov, med njimi tudi poslanci Franc Huber, Kirschner, dr. A. Lemisch,

na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsek član tega društva ima posoditi društven 10 deset krov, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgnubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K., vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratab).

Društvo ima namen, zasiguriti gospodarski, denarni temelj „Štajerca“, povečati list čim bolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajcer“ v k o l e d a r“, ki bodo nudili več koristnega in zavbnega čitiva kakor vsi drugi koledarji, — sploh ima naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko zboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bočnosti.

N a d e l o !

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptiju.

Loterijske številke.

Gradec, dne 30. maja : 34, 25, 38, 68, 34.
Trst, dne 23. maja : 71, 36, 84, 34, 10.

Dobrestan človeštva služi apotekar Thierry-balzan in centifolij-mazilo, o katerih izborno prizna stotera zahvalna pisma. Ta dva neprerosljiva, svetovnoznamena sredstva, ki se nikdar ne pokvarita, donašala skoraj vedno pomoč. Imejte ta sredstva vedno doma ter branite se ednaki ponaredi, ki so kazivne in brez crednosti. Thierry-balzan 12 malih ali 6 dvonjih steklenic 5 K., Centifolij-mazilo 2 dozi K 30 se prave dobita v apoteki pri angelvarhu A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Razočarani so vsi o lahkih in stedljivi rabi splošno hvaljenega tekočega „Cirine-Ölwachschwesche“ za parket in linej, samo dvakratna raba na leto potrebuje; drugače se le izbrže in tla so brez napake ter se dajo umesti.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurisić v Pakracu. Opozarjam na njene inzerve in jo najtopile priporedamo.

Prepozno pride v delu, kakor k rendez-vous, oto nimate dobro ideje ure. Marsikatore stinot si bi priznali, ko bi vedeli, koliko je ura bila. In tako lahko pride doobre ure! Pisite le poslovno karto na firmo: „Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof“ ter si naročiš za K 8 — krasno srebrno Gloria-uro za gospode (glej izserat!) za katero se 3 leta pisme garantira.

Promet razposiljalne trgovine zahteva aparati, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliš je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti malozeni, da se kupcem pravočasno ugodijo. Marsikatore blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštri. Vsa posamezna komada vsake vrste blaga mora biti posebej numerirana, registrirana, pri prodaji fakturiran in izbrisana iz skladovnic o registru. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih modri je v tej zalogi potreben. Razposiljalna hiša Hans Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članek v letnikih 1907 in 1908. Hans Konradovega koledarja katerga dobiš viši kupci te firme zastonj in poštne proste.

Tvrdka Karl Kočian tovarna za suknjo, lodne in modno robo iz pristne ovcje volne v Humpolci prične travnikov razposiljalati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospo. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčico firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepirča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitalnik tega lista od svetovnoznamene zaloge ur in zlatega blaga Max Böhml, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastonj in poštne proste. Korepondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Zahtevajte

385

zastonj, da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 1000 slikami.

Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne breznapačno blago se vzeme pri polni svoti nazaj.

Nr. 365 Srebrna damska remontaor gold. 3.50

Nr. 322 Srebrna remontaor 3.50

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjek gold. 5. dvonji 6.50 mantelj gold.

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantelj 15 kamenjek, po 7-9.50 sebe močna gold.

Anton Kiffmann največja zaloga ur srebrnega in zlatega blaga. Eksport v vse dežele.

Marburg. P. I. Stajersko.

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je najboljše nadomeštilo za pristni sadni most. „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vseled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka ozivljajoče in pospešuje prehavo. 3000 l. t. pijača narejene z „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janezu Posch, špecerjska trgovina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna razposiljatev vsak dan. — Svari se pred ponaredbami.

Marljive delavce in ključarje ter strojarje

sprejme z dobrim zaslужkom v traino delo fabrika cementa v Bakru pri Fumi.

409

Zaradi starosti in bolezni prodam takoj in po ceni 410

posestvo

da mi kupec pri žetvi pomaga. Obstoji iz velikih in lepih stanovanjih ter gospodarskih hiš, lepi travniki z mnogimi sadnimi drevesi, samo dobra sladka kroma, vinograd zkrasnimi trami, s pohistom vred; za 1.800 gold. so poslošja zavarovana. To je cena za vse 600 gold. ima branilnica gori. Baje je z zemlji mnogo premoga. Posetnik Joh. Widmar, v Pleterjavi, p. Trenčenbergu j. žel. sv. Jurij; 1 ura v Ponikvo, 1/4 ure v Stadlu, 1 1/2 ure v Konjice.

Da se v najem pa tudi proda
lepo posestvo
gostilno in trgovino tik premogokova v Zabukovci po zeli in pogojih. Matančneja pojasnila daje Johann Grainer, posestnik.

Poz

V svoji le
vršujem
ui je po
sredstvo
proti iz
in to je
dejuge, d
je go
njuje pi
kožno
naj si vi
nici. Star

Denarna posojila

vsake velikosti po 4 % proti dolžnemu listu z ali brez pric za jamstvo, plača se v mesecnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin Posojila na realitet po 3 1/4 % na 30—60 let, najvišje. Večja finančiranja. 212

Hitro in diskretne se vse vrši.

Administracija „Börsen-Courier“

Budapest Postfach.

Porto za nazaj se prosi. Prosi nemško korespondenco.

Fotografije kot zna
(marko liki znamkan in
mah), in dopisnice s slik
deluje po vsaki posta
grafiji po ceni Otto Ne
Prag, Karolinum. Na
Ceniki se pošljejo na
vzvajanje brezplačno in fra
lek

Učenec

ki ima do mirzari
se takoj sprejme pri g. M
Pernovsk, mirzarski in
stru v Celju, Brumeng. 7

Sprejeta se čisti

2 dečeka

14 let star, zmožen
slike skozi
večo trgovino. Bidi
poštenih staršev pri
Dreveni v Polčici

Potrebujem takoj

4 izobražene te

trajno delo. Plača kot
3 K 20 h do 3 K 60 h k
vprašanja takoj pri
Brumen, tesarski mojster,

zavoda.

Učenec

krepak in zdrav, iz dobre in
in z dobrimi soliskimi spra
vami, nemščine in slovens
zmožen za Špecerico ip
vino se sprejme pri Arno
in Schoferitsch v Ptaju

31

pis

gar

Železničar,

34 let, isči dekleta, tudi v
brez otrok z nekaj premora
za zakon. Pisma do 11. jun
pod „Eusebahn“ 34 v M
ribor, poste restante.

Močni sedlarški učenec

se sprejme pri Ph. Rom. s

dlarski mojster v Gratwein
pri Gradcu.

46

Učenec

z dobrim učenalom in
sprejme za trgovino in me
nim blagom. Rudolf Löw
Sredice.

46

Mlad trgovski po mocnik

mešane stroke, nemške in
slovenskega jezika zmožen
zeli z 1. avgustom svojo celo
spremeni. Naslov pri upa
ništvi.

46

Pekovski učenec

se takoj sprejme. Plača za
četrtkom 4 gold. na mesec z
vso oskrbo. Vpraša se pri
upravi „Štajerca“.

V najem vzeti, ali pa kupiti
želim 407

hišo

za manjšo trgovino ali bra
njarijo v primerem kraju.
Ponudbe s ceno se naj po
slijejo upravnosti „Štajerca“;

46

Fabrika kmetskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

46

Svarilo!

Tom potom svarim vsakogar, da bi dal mojem
bivšemu zaračunantu natakarju Johann Wisse
njak denarja ali pa blaga, ker ni sem jaz plačnik.

Ignaz Leskoschegg,
vinogradnik, krčmar Ptuj.

418

Na prodaj

je novozidana enonadstropna z ceglog krita hiša z 5 sobami, kuhinje, 2 kleti, velvana, in lepi vrt zraven hiše tukti glavne ceste, 3 minute od farne cerkve v Poljčanah 1/4 ure od kolodvora, sposobna za trgovino in gostilno, kakor za vsaki obrt. Drugo posestvo, zidanu hiša z 3 sobo, kuhinja, velvana klet in klet za zelenjavno, hlevi svinski in goveji, 4 johov gozda, travniki, sadenosnik, njive, lep vinograd, vse v enem okoli hiše, pripravno za takega, ki ima veselje živino rediti, na oben posestav je šparkasa. Več se izve pri Vincencu Prešernu, posestnik v Poljčanah.

420

Redka prilika!

Proda se zavoljo družinskih razmer posestvo 10 minut iz trga Sevnice ob Savi, obstoječe iz 31 oralov rodovitne zemlje, izmed katere je 7 oralov gozda, 24 oralov njiv in travnikov. Hiša in gospodarska poslopja so vsa novo zidanu in z opeko krita. Prode se vse obsejano kakor stoji in leži. Natančneje se izve pri g. Franjo Barovič v Sevnici ob Savi.

419

30 letni mož

z samostojno dobro službo, vdovec z 1 dveletnim otrokom se želi oženiti s pošteno dekolto s par tisoč forintov premoženja. Ponudbe pod „L. K. Nr. 120“ pošte rezidente Maribor. Želi se sliko in nagnilo starosti.

priprava najnovješe vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje kreme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handslepp- und Pferdeheuerchen) za mrvo obračati, stroje za košnjo trave in žitja, najnovješe gleisdorske sadne mline v kamnitih valčkih zacinane, hidravlične prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke) patent „Duchscher“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gussstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko.

433

Natakarica na račun

se sprejme v dobro idoči gostilni na deželi. Po
sebu se ozira na take, ki so že v taki službi
na deželi bile ter so zveste, zanesljive in v srednji
starosti. Ponudbe pod „Treu und verlässlich“

na upravo „Štajerca“.

429

stvo zor, gospodje in mladeniči!

skrinski praksi, ki jo izvem več nego 30 let, se posrečilo iznajti najboljše za rast brk, brade in izpadajoči brk in las KAPILOR št. 1. On da lasje in brke postaviti in dolgi, odstraniti prajlaj in vsako drugo bolezni glave. Naroči vseka družina. Imam mnogo priznalcov in zahvaljujem na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h. 2 lončka 5 K.

Neročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji.

579

Za birmo!

Preje kron
20.-

Visoko moderna rement. Gloria
srebrna ura
za gospode!

Preje K 20.-

Zdaj K 8.-

3 leta
pismeno
garancija

Ta imenitno izdelana ura posebuje skrbno izkušeno, v kamenju idočo kolesje, 3 krasno gravirane pokrove in "Springdeckel", ter prodamo to uro za K 8.- s sekundnim kazalem K 9.-

Pošlie se po razvratju.

Avstrijska eksportna družba za ure
Dunaj-Westbahnhof 25.

Tisočero priznanj!

Originalni francoski aparati svetovne tovarne

V. Vermorel di Ville franche (Rhône)

so najboljši in priznani od vseh vinogradnikov.

Posebno priporočljivi so: brizgalnice "Eclair" proti peronospori, zveplinica "Torpille", proti odiiju; njezina "Excelsior" proti filokseri; acetilenksa svetilka "Medusa" proti trtnim črvom.

Kakor nadomestilo navadne zmese na podlagi modre glice in apna je

hipna zmese Eclair-Vermorel

komodna, uspešna ter se drži peres.

Predmeti za menjavo pri vseh aparati.
Ceniki in opisi na željo zastonj in poštne prosto pri skupnem zastopniku za Avstro-Ogrsko.

T. Doswald, Trst
Piazza Lipsia št. 6. 370

Vrelec iz sv. Trojice

(Heil. Dreifaltigkeitsquelle)
Izborna slatina!

Usojam se p. n. občinstvu načlanom najljudnejše, da sem, kar so že vsa predača končana, s prodajo zvišel. Tudi na c. k. zavodu za preiskovanje življenskih sredstev v Gradcu se je "Vrelec iz sv. Trojice" preiskal in kot izborna slatina načel.

Kot dijetična slatina posebno priporočljivo!

Naročbe prevzame Franz Schütz v sv. Trojici Slov. Gor.

Naprej prodajalec dobivajo visok popust cene!

Vsled reduciranja produkcije se proda

500 tuc. plah brez šiva

150/200 cm. velike zarobljae, I a, za K 14-30 pri 6 kom. Pri poročljivo za hoteli in kopališča. Tkalnica pavole in platna

Brata Krejcar, Dobruska, Česko.

Krasne novosti v esfirlah, batistih in stofah za prati oksfort, damaški, perilo za postelj, mize itd. najboljše vrste, vzorec franko.

Specjalitete oprav za neveste

Vzdržanje zdravega želodca

temelji v glavnem v vzdrževanju pospeševanja, in urejanju prebavljenja, ter odstranjanju neprijetnega zamašenja (Stuhilverstopfing). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, appetit in prebavljenju, pospešujejoče sredstvo, ki odstrani znane posledice zezmernosti, napenačne dijetete, prehlajenje, zamašenje, sestava preobilne kislino n. p. "Sodbrenen", napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Rosa balsam za želodce iz aposteka B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo postavno deponirano varstveno marko.

Glavni depot: Apoteka

B. FRAGNER, c. kr. dvorni lifierant zum schwarzen Adler PRAGA, Kleinseite 203 kot Nerudacev.

Postna pošiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K, 1/4 stekl. 1 K. Po pošti proti naprej pošiljavi K 1-50 se 1 malo steklenico, K 2-80 pa 1 veliko steklenico, K 4-70 2 veliki, K 8-4 velike, K 22-14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogrske pošilja. Depotij apotekev avstrijskih.

Ne okušaj, dokler ni vode zraven!

80%

jesihova esenca,

bela in rudeča s katero se pripravljajo najokusnejše jedi in jesih za vkuho.

1 Liter velja 2 kroni.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence z 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotovi.

Zaloga pri

R. Bračko,
trgovcu v Ptiju v novi poštni hiši.

217 **Gumi**

za zeleno cepljenje

(Rebengummi zur grünen Veredelung)

najizvrstnejši

prima-vrste, garantirano blago, priporočata cenjenim odjemalcem

brata Slawitsch v Ptiju.

376

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali

Franc Dolenc, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41.

Pozor! **Citaj!** **Pozor!**

Pakraške želodčne kapljice.

**GESUNDHEIT DEM KRANKEN,
STÄRKE DEM SCHWÄCHEN.**

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajjanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčil itd. Nedoseženo sredstvo za vzdržanje dobrega prebavljanja.

Delovanje izvrstno, vspeh signren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoric) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošilje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

**Zelo po ceni se proda
vinograško posestvo**

v krasni legi ob Golobjem vrhu pri Pesnici, obstoječe iz zidane hiše s prešo in kletjo, posebnega gospodarskega poslopja in čez 6 oralov zemljišča, med tem bližu 2 oralov novo nasajenega vinograda, njive, travniki, novega sadonosnika itd. Posebno pravno za penzioniste. — Pojasnila daje gosp. Lukay v Marijboru, Puchelgasse 1.

394

Sukna

humpolečki lodni, sukno za salon obleke in modno sukno za obleke priporoča

Karel Kocijan

tovarna za sukno
v Humpolci

Vzorec brezplačno. Tovar
z očiščeno cedo.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Giro-konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8 - 12 ure.

Občenje z
avst. ogerske
banke.

Ravnateljstvo.

